

Hva går ordningen ut på og hva betyr den for tannleger?

Fra 1. januar vil tannleger flest få mer med trygden å gjøre enn tidligere på grunn av den nye ordningen med egenandelstak 2. Ordningen omfatter all refusjonsberettiget tannlegebehandling med unntak av kjeveortopedi. Pasientene må selv samle på kvitteringer for godkjente egenandeler for de ulike tjenestene som inngår i ordningen. De må så henvende seg til trygdekontoen for å få frikort når de har nådd taket som er 4 500 kroner i 2003. Rikstrygdeverket har utarbeidet en ny blankett som tannlegene må benytte.

Stortinget har vedtatt å innføre en ny egenandelsordning fra 1. januar 2003. Formålet med ordningen er å skjerme brukere mot for høye utgifter til enkelte helsetjenester som ikke omfattes av den gamle frikortordningen. Nyordningen er beskrevet i brev fra Helsedepartementet som var vedlegg til Tidende nr. 17, 2002. Her skal vi forsøke å gi en mer detaljert orientering om hvordan ordningen skal praktiseres.

Tak 2 – ny frikortordning

Fra 1. januar vil den tidligere frikortordningen som omfatter behandling hos lege, psykolog og medisiner på blå resept, bli betegnet som egenandelstak 1, mens den nye ordningen blir kalt egenandelstak 2. Begge ordningene er hjemlet i folketrygdlovens paragraf 5–3. Det blir ingen endringer i egenandelstak 1-ordningen.

Følgende tjenester skal inngå i egenandelstak 2:

- Undersøkelser og behandling hos tannlege for sykdom som er refusjonsberettiget etter folketrygdloven paragraf 5–6, med unntak for kjeveortopedisk behandling
- Refusjonsberettiget fysioterapi
- Opphold ved godkjente opptreningsinstitusjoner
- Behandlingsreiser til utlandet (klimareiser) i regi av Rikshospitalet

Godkjent egenandel

Helsedepartementet fastsatte 19. desember 2002 ny forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege for sykdom. Denne forskriften som du finner i vedlagte hefte, er vesentlig endret i forhold til den tidligere.

For det første er nummerrekkefølgen på behandlingene under pliktmessige ytelser paragraf 1 endret. Stønad for behandling nevnt under punktene 1–7 er *ubetinget* pliktmessige ytelser mens trygdekontoens tilsagn om stønad til behandling nevnt under punktene 8–11 må innhentes før behandlingen settes i verk. Dette er de *betinget* pliktmessige ytelsene.

Men den største endringen er at takstene er inndelt i tre kolonner med følgende kronebeløp: Honorar*, refusjonstakst og godkjent egenandel. Godkjent egenandel framkommer som differansen mellom de to førstnevnte, og det er bare «godkjente egenandeler» som inngår i ordningen.

Ikke kvitteringskort

Det skal ikke benyttes et eget kvitteringskort for egenandelstak 2 tilsvarende det som benyttes for egenandelstak 1. Pasientene må selv ta vare på kvitteringene for de ulike tjenestene som inngår i ordningen. Når godkjente egenandeler for tannbehandling, fysioterapi, opphold ved treningsinstitusjoner og klimareiser til sammen utgjør 4 500 kroner som er taket i 2003, kan pasientene henvende seg på trygdekontoen for å få frikort. Tannlegeringen skal skrives på en spesiell blankett fastsatt av Rikstrygdeverket; se nedenfor.

De som har fått frikort, skal slippe å betale godkjente egenandeler resten av kalenderåret. Når en pasient har fått frikort, skal tannlegen kreve refusjonstakst og godkjent egenandel direkte fra pasientens bostedstrygdekonto.

Rikstrygdeverket vil legge ut informasjon knyttet til egenandelstak 2 på sine

nettsider: www.trygdeetaten.no. Her vil det under overskriften «For helsepersonell» bli lagt ut informasjon som er rettet særskilt mot blant andre tannleger.

Rikstrygdeverket vil også utarbeide en brosjyre som omhandler både egenandelstak 1 og egenandelstak 2, som vil foreligge i månedsskiftet januar/februar.

Mellomlegg

Siden det er fri prisfastsettelse, både i privat praksis og i Den offentlige tannhelsetjenesten (med unntak av 19- og 20-åringene), vil de fleste private tannleger og mange fylkeskommuner normalt kreve en høyere pris fra pasientene enn det som betegnes «honorar». Differansen mellom disse prisene kalles «mellomlegg» og faller ikke inn under egenandelstaket. Det medfører at en pasient som har fått frikort for tak 2, fortsatt vil måtte betale et mellomlegg i forbindelse med behandling hos tannlege.

Tannbehandling i forbindelse med sjeldne medisinske tilstander (SMT) og traumatisk skader hos pasienter med epilepsi m.m., vil fortsatt bli dekket «fullt ut», dvs. etter den offentlig fastsatte taksten*. Disse gruppene er med andre ord ikke aktuelle i forbindelse med tak 2-ordningen.

Ny blankett

For at den nye ordningen skal fungere både for tannlege, bruker og trygdekonto, er det viktig at tannlegene spesifiserer sine regninger/kvitteringer i henhold til de krav som Rikstrygdeverket (RTV) stiller. RTV har derfor utarbeidet en ny blankett som skal benyttes til dette formålet (IA 05–06.12). Denne blanketten skal fylles ut når pasienten skal søke trygdekontoen om refusjon for behandlingen og inngår i beregningsgrunnlaget for å få frikort for egenandelstak 2. Den skal også benyttes når tannlegen skal kreve refusjon og egenandel direkte fra trygdekontoen fordi pasienten har frikort. Blanketten kan be-

stilles fra lokalt trygdekontor fra slutten av januar. Blanketten er allerede utlagt elektronisk på RTVs nettsider: www.trygdeetaten.no.

Rikstrygdeverket vurderer også å utarbeide en regningsblankett som tannlegene skal benytte i forbindelse med regning for behandling som dekkes etter offentlig takst (bidrag og SMT).

Litt om andre tjenester som inngår i ordningen

Fysioterapi

Ordningen omfatter godkjente egenandeler betalt i henhold til folketrygdloven paragraf 5–8 med tilhørende forskrift. En stor gruppe medlemmer er allerede fritatt fra å betale egenandeler ved fysioterapi på grunnlag av en diagnoseliste i forskriften. Denne ordningen opprettholdes.

Hva som er godkjente egenandeler følger av forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi. Det er ulike egenandeler for ulike typer behandling. Det er kun de fastsatte egenandelene i forskriften som anses som godkjente egenandeler.

Reiseutgifter i forbindelse med behandling hos fysioterapeut faller fortsatt inn under eksisterende frikortordning (egenandelstak 1).

Opphold i opptreningsinstitusjon

Stortinget fastsetter hvilken egenandel som skal betales per døgn ved opphold i opptreningsinstitusjon. Egenandelen er nå 120 kroner per døgn. Etter endt opphold, må opptreningsinstitusjonen gi en samlet kvittering for hvor mye vedkommende har betalt i egenandel. Denne kvitteringen må medlemmet levere til trygdekontoret ved krav om frikort.

Behandlingsreiser til utlandet (klimareiser)

Dette er et behandlingstilbud som administreres av Rikshospitalet og som gis til pasientgrupper som har nytte av opphold i varmt og tørt klima. Voksne pasienter betaler en egenandel på 100 kroner per døgn, mens barn og ungdom under 18 år får tilbudet gratis. Også nødvendig ledsager betaler egenandel, men denne er holdt

utenfor ordningen og gir derfor ikke rett til opptjening av frikort.

Oppsummering

Det vil trolig i en overgangsfase være mye å sette seg inn i for tannlegene – og for pasientene. Medieomtalen av den nye ordningen har trolig ført til at publikum har oppfattet den som langt mer omfattende enn det den er når det gjelder tannlegetjenester. Forhåpentlig vil strukturen på takstene og den nye RTV-blanketten gjøre det enklere både å praktisere ordningen og forklare pasientene hva den egentlig går ut på.

Reidun Stenvik

* Honorar refererer til «Takster for behandling av 19- og 20-åringer i Den offentlige tannhelsetjenesten og ved behandling av pasienter som mottar stønad eller bidrag fra trygden» som er fastsatt av Helsedepartementet. Denne finnes i vedlagte hefte.